
ETYKA WYDAWNICZA

Zasady etyczne obowiązujące w czasopiśmie „Archiwum Nauk Społecznych i Humanistycznych” zostały opracowane na podstawie COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors oraz „Dobrych praktyk w procedurach recenzyjnych w nauce” (2011) opracowanych przez MNiSW i dotyczą autorów, redaktorów, recenzentów i wydawcy. Wszystkie artykuły zgłoszone do publikacji w czasopiśmie są sprawdzane pod kątem zgodności z zasadami etyki wydawniczej, rzetelności i wartości naukowej.

ZASADY DOTYCZĄCE CZŁONKÓW REDAKCJI I ICH OBOWIĄZKI:

- **Kontrolowanie standardów etycznych:** Członkowie Redakcji czasopisma „Archiwum Nauk Społecznych i Humanistycznych” stale czuwają nad przestrzeganiem obowiązujących standardów i zasad etycznych oraz zapobiegają praktykom niezgodnym z przyjętymi standardami.
- Rasa, płeć, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę artykułów. Teksty oceniane są tylko pod względem merytorycznym.
- **Kryteria przyjmowania artykułów do publikacji:** Redakcja decyduje, które materiały zostaną opublikowane. Przy przyjmowaniu artykułów do publikacji brane są pod uwagę: wartość naukowa pracy, oryginalność ujęcia problemu, przejrzystość, zgodność z zakresem tematycznym czasopisma i poprawność językowa tekstu.
- **Zasada poufności:** Członkowie Redakcji nie ujawniają osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji prac. Osobami upoważnionymi do

posiadania tych informacji są: autor, wyznaczeni recenzenci, członkowie Redakcji, redaktorzy oraz wydawca.

- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów:** Nieopublikowane artykuły nie mogą być bez pisemnej zgody autorów wykorzystywane przez członków Redakcji, ani żadne inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym. Redakcja ma obowiązek wyznaczenia recenzentów, którzy nie wchodzi w konflikt interesów z autorem/autorami tekstu.
- **Zasada rzetelności naukowej:** Członkowie Redakcji dbają o rzetelność naukową publikowanych prac. Dla jej zachowania mogą nanosić stosowne zmiany i poprawki. W przypadku podejrzeń o nieuczciwe praktyki (plagiat, fałszowanie wyników badań) zobowiązani są podjąć decyzję o odrzuceniu lub wycofaniu tekstu z czasopisma. Redakcja, w razie potrzeby, ma obowiązek opublikować stosowne sprostowania, wyjaśnienia lub przeprosiny.

Odrzucenie lub wycofanie tekstu: Redakcja ma prawo odrzucić lub wycofać tekst po jego opublikowaniu, jeżeli:

- istnieją dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań i/lub fabrykowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy w obliczeniach, błędy metodologiczne);
- wyniki badań zostały wcześniej opublikowane gdzie indziej;
- praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki wydawniczej;
- tekst zawiera liczne i rażące błędy językowe, treści są przedstawiane w sposób chaotyczny i niecelowy lub są niezgodne z profilem czasopisma.

Autor otrzymuje zawiadomienie o odrzuceniu tekstu przez Redakcję z podaniem uzasadnienia. Zawiadomienie o wycofaniu tekstu należy traktować jako równoznaczne z wycofaniem artykułu. Zawiadomienie to powinno zawierać informacje o autorze (w nagłówku powinien się znaleźć co najmniej tytuł pracy i nazwisko/-a autora/-ów pracy) i powodach wycofania tekstu. Należy

rozróżnić błędy niezamierzone od celowych nadużyć, decydujących o wycofaniu tekstu. Wycofane teksty nie są usuwane z opublikowanej wersji czasopisma, ale fakt ich wycofania powinien być wyraźnie oznaczony.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE AUTORÓW

- **Zasada rzetelności naukowej:** Autorzy artykułów zobowiązani są do rzetelnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej interpretacji wyników. Prace powinny zawierać informacje umożliwiające identyfikację źródeł danych, a także powtórzenie badań. Niezgodne z zasadami etyki wydawniczej prezentowanie i interpretowanie danych oraz wyników badań jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem tekstu.
- **Zasada oryginalności pracy:** Autorzy mogą zgłaszać do publikacji wyłącznie własne, oryginalne teksty. Wykorzystane w publikacji badania i/lub informacje innych naukowców powinny być oznaczone w sposób wskazujący, że jest to cytat. Plagiat czy fabrykowanie danych są niedopuszczalne.
- **Zasada udostępnienia danych:** Autorzy poproszeni o przedstawienie nieprzetworzonych wyników badań wykorzystanych w tekście zobowiązani są zapewnić dostęp do tych danych, także po opublikowaniu pracy.
- **Zasada przeciwdziałania konfliktom interesów autorów:** Autorzy nie powinni publikować tekstów opisujących w taki sam sposób te same badania w więcej niż jednym czasopiśmie. Zgłaszanie tych samych prac do więcej niż jednego czasopisma uznawane jest za nieetyczne.

Zasady autorstwa pracy:

- Autorzy zgłaszający do publikacji teksty wieloautorskie mają obowiązek ujawnić wkład poszczególnych autorów w jego powstanie (z podaniem afiliacji autorów oraz informacji, kto jest autorem koncepcji, założeń, metod, protokołu itp. wykorzystywanych przy przygotowaniu tekstu).

- Ghostwriting, guest authorship są przejawem nierzetelności naukowej i wszelkie wykryte ich przypadki powinny być ujawniane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów, takich jak instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.
- Obowiązek upewnienia się, że osoby mające wkład w powstanie artykułu akceptują jego ostateczną formę, spoczywa na autorach zgłaszających tekst do publikacji.
- **Zasada rzetelności źródeł:** Autorzy zobowiązani są wymienić w bibliografii załącznikowej publikacji, które zostały przez nich wykorzystane przy tworzeniu artykułu.
- **Zasady dotyczące błędów w opublikowanych pracach:** Jeśli autor/autorzy odkryją znaczące błędy lub nieścisłości w swoich tekstach, zobowiązani są niezwłocznie powiadomić o tym Redakcję czasopisma w celu wycofania tekstu bądź skorygowania zaistniałych błędów.
- **Zasady dotyczące poprawności językowej:** Autorzy są zobowiązani do nadesłania tekstu napisanego poprawnym językiem polskim lub obcym.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE RECENZENTÓW

Recenzenci recenzują prace na zlecenie Redakcji. W ten sposób mają wpływ na decyzje podejmowane przez członków Redakcji. Mogą także, w porozumieniu z autorami, wpływać na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanych prac.

- **Zasada terminowości:** Recenzenci zobowiązani są dostarczyć recenzje w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu itp.) nie są w stanie dotrzymać terminu, bądź podjąć się recenzji, powinni niezwłocznie poinformować o tym Redakcję.
- **Zasada poufności:** Wszystkie recenzowane prace oraz ich recenzje mają charakter poufny. Ujawnianie prac i/lub osobom trzecim jest niedopuszczalne (z wyjątkiem osób, które biorą udział w procesie wydawniczym).

- **Zasada zachowania standardów obiektywności:** Recenzje powinny mieć charakter obiektywny. Personalna krytyka autorów prac jest uważana za co najmniej niestosowną. Wszystkie uwagi recenzenta powinny zostać odpowiednio uargumentowane.
- **Zasada rzetelności źródeł:** Recenzenci, jeśli zachodzi taka potrzeba, powinni wskazać odpowiednie prace związane z tematyką artykułu niezacytowane przez autora. Recenzent powinien wskazać i zgłosić Redakcji wszelkie istotne podobieństwa recenzowanego artykułu do innych prac.
- **Zasada przeciwdziałania konfliktom interesów u recenzentów:** Recenzenci nie mogą wykorzystywać recenzowanych prac dla swoich osobistych potrzeb i korzyści. Nie powinni również oceniać tekstów, w przypadkach, w których może występować konflikt interesów z autorem/autorami.

Artykuły opisujące badania (w tym eksperymenty) z udziałem ludzi muszą zawierać stwierdzenie, że zostały one przeprowadzone zgodnie ze standardami etycznymi/ za zgodą właściwej komisji etycznej (instytucjonalnej i krajowej) oraz z Deklaracją Helsińską z 1964 r., (i jej późniejszymi poprawkami.). Wszyscy badani wyrazili świadomą zgodę na włączenie do badania.

Artykuły opisujące eksperymenty na zwierzętach mogą zostać przyjęte do publikacji tylko wtedy, gdy eksperyment jest zgodny z wymogami prawnymi w Polsce, a także z Dyrektywą Rady Wspólnot Europejskich z 24 listopada 1986 r. lub Przewodnikiem Narodowego Instytutu Zdrowia (National Institute of Health Publications No. 80 -23, Revised 1978) do opieki i wykorzystania zwierząt laboratoryjnych w procedurze eksperymentalnej. Autorzy muszą przedstawić pełny opis znieczulenia i procedur chirurgicznych.